

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published the weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGreggor Street, in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАїнські РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українському Робітничому Домі, на розі вулиць Прічард і МакГреггор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ЗАВЯТА БОРОТЬБА СТРАЙКУЮЧИХ МАЙНЕРІВ В МЕРКОЛ.

Майнерам та їхнім родинам потрібна негайна допомога.

Вже майже вісім тижнів борються на страйку майнери в Меркол за визнання своєї юнії і за поліпшення умов праці. Невеличка майнерська кемпа, судячи по донесенням як з робітничих жерел, так і з буржуазної преси, головно з "Едмонтон Джорнал", перетворилася у військовий табір. Ролью війська виконує провінційна поліція, що її доставляє до Меркол "фармерський" уряд Альберти спеціальними потягами, озброєну не тільки карабінами, але й машинними крісами.

"Едмонтон Джорнал" з 31 липня доносить, що страйк вже майже розбито, що "робітники пішли вже до роботи". Але коли вчитаєшся в рядки довшезного донесення репортера цієї консервативної газети, то бачиш, які то робітники "пішли" вже до роботи та як вони "пішли".

Коли майнери в Меркол одностайно заявили за Майн Воркерс Юніон оф Канада, та гурток скебів, босівських нагайнич з Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, яка всюди на заході виконує скебську роль, хотіли скебувати. Страйкуючі майнери не хотіли допустити скебів до роботи і через те почалася завзята боротьба. На допомогу скебам прийшла з Едмонтону поліція. А що скебів все ж таки не вистарчало, то їх почало підставити урядове бюро праці з Едмонтону.

До Едмонтону приїхав відомий страйкомом з Юнайтед Майн Воркерс оф Америка Боб Левит та бувший лейбористський посол албертійського парламенту з Кроу Нест Пес Кристоферс і почали там організувати страйкомів на допомогу поліції. Набираючи безробітних до скебування, вони забирали їх для екзамінації до бараків провінційної поліції, щоб переконали, чи нема між ними "радикалізму" і тільки "надійних" посилали до Меркол. Вийшло так, що не поліція було покликано допомагати скебам, але мобілізовано скебів на допомогу поліції.

До Меркол привезено 130 провінційних поліцаїв з сімдесять карабінами та двома машинними крісами під командою інспектора поліції Донкана. Невеличку кемпу перетворено у військовий табір. Страйкуючих майнерів вигнано з компанійних помешкань, а у них розміщено скебів.

Коли скебів проваджено до роботи, оповідає репортер "Едмонтон Джорнал", то поліція не тільки стояла шпалерами, як на параді, пропускаячи скебів, але вона ще й несла ім до майни робітничі приладдя. Поліція охороняє скебів озброєна у вогнепальну зброю і в гондлі від бігів.

Майнери з доколических кемпів прийшли своїм товаришам страйкерам на допомогу, але що може зробити робітник проти карабінів та машинних крісів. Озброєна поліція почала проганяти страйкуючих майнерів навіть з околиці Меркол. Під охороною поліційних багнетів скеби з Юнайтед Майн Воркерс оф Америка підписали двірничу угоду з власителями.

Як доносить "Едмонтон Джорнал", чотириох страйкерів арештовано. Ця газета всю вину за страйк в Меркол звалює на "чужинців", яким грозить депортацією, і заявляє, що 60 робітників, які в середу, 30 липня, пішли до праці (до скебування), за винятком 6-ох італійців, самі британці. Далі "Джорнал" заявляє, що в середу, 30 липня зібралася в Меркол кількост майнерів з околических кемпів на допомогу своїм страйкуючим товаришам і на другий день мала би була розпочатися боротьба між ворогуючими юніями, але поліція попередила цю боротьбу арештуванням чотирох майнерів. Розуміється, ту заяву треба брати із застереженням, бо прихильникам Майн Воркерс Юніон оф Канада там не було б з ким боритися, бо Юнайтед Майн Воркерс оф Америка — це кілька одиниць. Навіть сама та капіталістична газета заявляє, що "власники, поліція, Боб Левит і Кристоферс насилу набирали 60 скебів, хоч дуже можливо, що й це число газета вмісно подвоїла."

Арештовані такі майнери: Тоні Ботроков, Джек Томіч, Луїс Матонівіч і П. Матік. Их оskarжуют за напад. Сама буржуазна газета пише, що Меркол представляє собою военний табір, всюди видно озброєну поліцію, карабіни й машинні кріси стоять папоготів: Не тільки в Меркол, але в інших доколических кемпах роботу було цілковито припинено, бо майнери зібрався в Меркол.

Загально ж положення в Меркол далі загрозливе. Скебська юнія Юнайтед Майн Воркерс оф Америка не може зібрати стільки скебів, щоб пустити майну в рух. Та головна річ зараз ось в чому: капіталісти-майновласники, "фармерський" уряд Альберти, "робітнича" юнія — Юнайтед Майн Воркерс оф Америка і її фашистські провідники об'єдналися в боротьбі проти канадійської майнерської юнії. Своє об'єднання вони обставили карабінами та машинними крісами проти робітників, що борються за кусок хліба, за право на життя.

З другого боку стоїть гурстка робітників, вигнаних з компанійних помешкань, без куса хліба, без цента в кишені, бо їсь, що вони заробляли, не вистарчало на прожиток. Без допомоги загального, в першу чергу організованого, робітництва Канади, вони безсилі будуть встояти. Тому не дивлячись на загальну економічну кризу, робітництво Канади, його поступові

організації повинні негайно поспішити з матеріальною допомогою, страйкуючим майнерам в Меркол.

Допомогу можна вислати на одну з двох нижче поданих адрес: або до "Workers International Relief, Room 308, 331 Bay St., Toronto, Ont., або до "Workers International Relief, 416—1st Ave., N. E., Calgary, Alta.

В "ЦИВІЛІЗОВАНИЙ" АМЕРИЦІ.

Як "культурні" американці розправляються з невинними неграми.

Було це в місті Шерман, стеїт Тексас, 8 травня. Місцевий суд судив молодого негра, оскарженого за "знасилення білої жінки". Таке оскаржування — звичайне явище в південних стеїтах. Таке оскаржування завжди слухають в неправданні для "білих джентлменів", коли вони здіють, а потім замордованого ще й спаять негра.

Джорджа Юза, молодого негра, якраз за це оскаржували в Шермані. Вже після допиту першого свідка було ясно, що нема доказів. Але суддя знав, що коли виправдає, то справа закінчиться самосудом. Він проголосив перерву суду. Але товпа "джентлменів" зажадала видачі її негра. Місцева влада зателефонувала до губернатора, щоб прислав відділ війська для "втримання порядку".

Це послужило сигналом для "білих джентлменів". Коли Джорджа Юза, щоб спасти перед товпою, замкнув в окрему камеру при суді, "білі джентлмени" підпалили будинок Джорджа Юза живцем спалили.

Але на цьому не закінчено. Білі банди витягнули обгорілий труп негра, потягнули його вулицями міста в ту ділянку міста, де мешкають негри, повісили його труп на дереві недалеко хати, в якій він мешкав, зробили кoster з пологоманого мебля і палили труп доти, доки не спалили його цілком.

Це було 8 травня ц. р. в місті Шерман, в стеїт Тексас. 16 травня, в місті Ангрів, в стеїт Тексас поліція вбила негра Джорджа Джонсона. Його оскаржували в убивстві. Коли поліція прийшла його арештувати, він зачинився в хаті й поставив опір. Його застрілили у власній хаті.

Та цього мало. Товпа "білих джентлменів" вхопила трупа, поволокла його центром міста до цегрської дільниці й там перервало його спайала. В місті Овід, стеїт Джорджія, пару місяців тому назад товпа вбила, а потім спалаила негра Джіма Левіна. В місті Локесттров, того ж стеїту, товпа звинувачувала негра залізничного робітника. Вбивши, труп повисили на двері на пострах іншим.

В місті Рокифорд, в стеїт Місісіпі, "білі джентлмени" живцем спалили негра І. Д. Лї. Це все діється не в дебрях Африки серед джоджерів, як-то десь ще такі існують, але в цивілізованій Америці; і не в середньовічні часи, але тепер. Негр для "білих джентлменів" — це не чоловік. В Америці негрів переслідують, б'ють, позбавляють права голосу. Сказано — демократія.

Ще 1861 року Лїнкольн проголосив неграм свободу. Але лише від 1924 і до 1929 року в Америці річно мордують чи там-лінують по 20 до 30 негрів. Коли ж останніми роками зріс революційний рух серед робітництва Америки, негрів ще гірше почали лінувати. І нікого за це не карають.

Скажіте: бо вони насилують білих жінок. В тому то й річ, що такі історії видують самі "білі джентлмени", щоб мати привід до замордування негра. Ось яка-то демократія! Зрештою хіба ті самі "білі джентлмени" не роблять того самого з комуністами та з революційними робітниками? І нічого їм за те немає. Бо "демократія" їх охороняє.

ЯК РУМУНІЯ АСИМІЛЮЄ НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШОСТІ.

Забутий клатик української землі на Закарпаттю. — Румунська влада вмісно підтримує аналіфбетизм. — Горліка й церква — це пожива, якою Румунія годує населення. — Професор Куза зі своїми студентами-бандитами палить містечка винищуючи населення.

Безпосередньо з Закарпатською Україною, що є тепер складовою частиною Чехо-Словаччини, на південному сході межують Марморрош-Сигетська земля. Тут на Марморрош-Сигетському кордоні проходить межова лінія між Чехо-Словаччиною та Румунією. Марморрош-Сигет, це — залізничний вузол, і підчас світової війни він був за важливого стратегічного пункту. Адеже тут схрещуються залізничні лінії, що йдуть на східно Галичину, Трансильванію, Словаччину й Угорщину. Географічно, економічно й етнографічно ця країна належить до одного тіла з Закарпатською Україною. Як на Закарпатській Україні, так і тут людиність складається з українців, євреїв та тоненької угорської вищої верстви. Серед людиности цього краю панують нечужані злиді. Шодо неписьменности, то Марморрош-Сигетський край, що над ним панує Румунія, багаче пересвище Закарпатську Україну. Майже 80 відсотків людиности неписьменні. Більшість людиности "живе з деревної промисловости", яку тримає в своїх руках румунсько-угорський скідакт. Тут 12—14-годинний робочий день — звичайне явище. На тартаках працюють українські і єврейські робітники пліч-о-пліч, за-

робітної платні їм не вистарчає навіть на сухий хліб. Після розкладу австро-угорської монархії цей край потрапив у пану Румунії. З національного погляду румуні столяки перед нерозв'язаною проблемою. Крім надто маленького числа румун у самому місті Марморрош-Сигет, у цьому краї не було ніодного румуна. Як був за таких обставин розпочинати тут румунізацію? Отож провадити румунізацію доводилося румунським військовим частинам, жандарам та штабові румунських урядовців, а також кільком румунським школам. Але саме ці фактори змінювали ще більше опір людиности проти плянованої румунізації. Після цього румунський уряд імпортував сюди певне число румунських селян та робітників. Та спільні класові інтереси імпортованих румунських робітників з єврейськими та українськими робітниками, що живуть і працюють у цьому краї, спричинили до того, що ці румуні також мовно приєдналися до українців. Наслідком цього панівна румунська зряя вирішила, що підтримання аналіфбетизму дає найкращу запоруку, щоб забезпечити її панування як у національній, так і соціальной сфері. Отож, тимчасом як у

РОБІТНИКИ ДЛЯ СВОЄЇ ПРЕСИ.

Робітники з різних місцевостей Канади — від Нової Шотландії і до Ванкуверу спішають з допомогою своєї преси, своему обороні, учителям, товаришам. Про це найкраще свідчать показування, що ми їх старо подаємо в цій рубриці. Однак кампанія не розвинена ще на повну скалю. Кампанія є добра, щира, але не масова. Ми клачемо всіх читачів своєї преси, головно тих, що працюють, читаючи ніше наведені поквіттування імен жертводавців, пошукати між ними свого імені. І коли ви там його не знайдете, то послухайте голосу тих товаришів, які вас клачуть і постарайтеся, щоб в одному з найблищих чисел "УРВ" була поквіттована й ваша жертва.

ТИММІНС, ОНТ. Дорогі Товариші! Від імені пресової в Тиммінс послано Вам поштовою переказ на суму \$130.36, що зложили тутешні товариші на пресовий фонд "У.Р.В." Гроші зіложили члени відділу ТУРФДім і РЗТ. Кожен з них поданих товаришів жертвував одностайний заробіток, а декотрі трохи більше.

Імена жертводавців по \$5.00: Гр. Смик, Т. Палагнюк, П. Шутков, Т. Боднар, П. Бойчук, В. Мерінук, О. Майданюк, Я. Брелюс, Д. Матинюк, А. Імхоні, Ф. Сеник, Н. Д. Ткачук, С. Тулер, Ф. Василюк, К. Крамар, В. Максимів, Ів. Максимюк, І. Марквич, Н. Берник, С. Матинюк, П. Біленький, В. Карча; П. Малиновський \$4.80; С. Козлов \$4.25; по \$4.00: Іван Чепіла, В. Кейван; П. Вілківський \$3.75, Зібрано разом \$130.80, з того перельна клачу 44 ц., оставляється \$130.36.

Помимо того, що в нас під кошу пору є краді, ми робітники склали ошу невеличку депу, щоб підаржати нашого бойового провідника — "Українські Робітничі Вісті", котрий є одним з тих часописів, що борються за інтереси працюючих з під капіталістичного ярма. Надіємось, що прочі члени наших організацій в Тиммінс зложуть свою депу, так як зложили оті вже поквіттовані.

Хай живе наш провідник "Українські Робітничі Вісті"!
За преском: О. Майданюк, скар.

ТОРОНТО, ОНТ. Дорогі Товариші! На поклік робітничо-споживчої кооперативи в Торонто ми, члени єврейської спілки під назвою РОВНІР БЕЙКЕРІ, 761 Вестон Рд., послаємо Вам поштовою переказ на суму \$50.00 на допомогу нашій пресі — "Укр. Роб. Вістям". Жалюємо, що не можемо жертвувати більше. Ніхто не може сказати, що наша спілка коли небула відказалася від допомоги робітничій справі. Зараз також не хочемо лишитися позаді, й жертвуємо на згадану цілю по нашій зможности, бо теперішнє безробіття відбивається і на нашій спілці й більше зложити не можемо.

При цій нагоді закладемо всі такні інші спілки і поодинокі бенеєсовців в Торонто а імено: Українська Молочарня п. н.: Роджерс Дейрі (Роджерс Рд.), Роджерс Авто Воркерс, Николу Беренюцького і Весолоського (Роджерс Рд.), Юсифа Вілківського, (Скат Рд.), Івана Слабодеяна і Дмитра Вінтоняка — продавців газоліну (перший на Буур, другий на Ройс Евно), Юрія Осадюка (Айскрім Перлор) — щоб поспішили з допомогою своєї пресі.

Оті всі підприємства і поодинокі товариші викликані нашої спілкою повинні негайно відкликнутися на наш зазив і поспішити з допомогою нашої пресі. Тож змініші свою пресу і армію класово свідомих робітників. Покажім усім, що і ми також стоїмо з робітничих рядів.

З товариським привітом,
Павло Думановський.

СІМКО, ОНТ. Дорогі Товариші! Від імені відділу Р.З.Т. в Сімко, Онт., послаємо Вам \$17.40 на пресовий фонд "У.Р.В." Устроєно було на цю цілю піжик, з якого було чистого приходу \$11.40, а \$6.00 зібрано на картій, що вноситься разом \$17.40.

Імена жертводавців по \$1.00: А. Шаверський, Г. Ляхач, Л. Пахолок; по \$0.50 ц.: П. Гуцул, М. Коханій, Г. Годловський, О. Мусат, Т. Гуцул, А. Гуцул.

Всім жертводавцям щира подяка.
З товариським привітом,
Г. Ляхач, Л. Годловський, голова, скар. — скарбник.

ШЕРІДОН, ОНТ. Дорогі Товариші! Послаємо Вам \$5.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і клачу всіх читачів нашої пресі поспішити її з допомогою, бо жертва, хоч би найменша, багато поможе нашій пресі в її теперішніх тяжких матеріальних умовах.

З товариським привітом,
В. Руснак.

ВІННІПЕГ, МАН. Дорога Адміністраціє! Прикрийте від мене мій одностайний заробіток в сумі \$5.00 на допомогу нашій робітничо-фармерській пресі. Жертвуймо всі на нашу пресу тоу, якільки може й покажім там своєрідні, щоб петлориським негодиткам, що наша преса буде мати так довго, як довго існує zorganizоване українське робітництво.

З товариським привітом,
В. Куєс.

ВАНКУВЕР, Б. К. Товариші! Від імені відділу ТУРФДім послано \$18.45 на допомогу нашій пресі, з того \$2.00 на передплату "Ф. Ж." а \$16.45 на пресовий фонд "У.Р.В." З іельною клачути підчас концерту дня 27 липня виплату \$13.45; т-ка П. Хань зложила \$2.50, трв. Ю. Ліпковський \$1.00.

На закінчення хочу згадати, що дня 22 липня, ц. р. вислано від нас для нашої пресі \$52.50, де між иним тов. І. Нерес жертвував свій денний заробіток і покликав зложити по \$3.00 саідуючих товаришів:

І. Фітала, І. Саванького, Василя Гаєрилока і Гр. Нездельського з Ванкувер і Николу Зубика з Порт Еннс, Б. К.

Того самого дня тов. Р. Назаревич зложив \$5.00 і закликає зложити по \$5.00 саідуючих товаришів: І. Сагайдака, П. Лутку, М. Демчука, Теодора Борельского з Ванкувер, В. Бунта з Келгарі, Алта. та С. Худого з Дормор, Алта.

З товариським привітом,
П. Лєлюк, скар.

МАНТІГЕН ПАРК, АЛТА. Дорогі Товариші! Від імені членства відділу Р.З.Т. в місцевости Мантїген Парк, Алта., послаємо Вам поштовою переказ на суму \$21.50 на пресовий фонд нашій робітничо-фармерській пресі. Послаємо картки з іменами жертводавців до поквіттовані в часопису.

Зложили на пресовий фонд саідуючі товариші і товаришини: Петро Коваль \$5.50; по \$5.00: Франко Паробенько, Юсип Ліпка (всі три по одностайному заробітку); І. Марсєдєс \$3.00; по \$1.00: Андрій Рог, Анна Варильська, Давїда Коатун. Разом \$21.50.

Всім жертводавцям щира подяка.
З товариським привітом,
Посиф Ліпка, скар.

ГОНОР - НАРОЛ, МАН. Дорогі Товариші! Від імені відділу Р.З.Т. в Нарол, Ман., послаємо Вам \$3.35 на пресовий фонд "У.Р.В.", а імена жертводавців прошу поквіттувати в часопису.

Зложили саідуючі товариші і товаришини: по \$0.50 ц.: Параска Василюк; по 25 ц.: Н. Шульський, Г. Василюк, П. Михайлів, Доля Сеник, М. Лазарук, В. Євдоким, М. Пінарчук, М. Олександр, Т. Василюк, П. Василюк, М. Дубас; М. Соколовська 10 ц. Разом \$3.35.

Всім жертводавцям щира подяка.
З товариським привітом,
П. Михайлів.

НАРОЛ, МАН. Дорогі Товариші! Місцеві відділи Р.З.Т. і ТУРФДім жертвуют \$12.00 на пресовий фонд нашій робітничо-фармерській пресі і бажаючі її викликого успіху в боротьбі за визіль працюючих.

З товариським привітом,
Г. Василюк, скар, відділу ТУРФДім.

ШУМЕЙКЕР, ОНТ. Дорогі Товариші! Послаємо \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і закликаю всіх наших читачів, щоб спішили нашої пресі з допомогою по свій зможности. Наша преса навчає нас як можемо боритися за поліпшення життєвих умов праці а також казує нам правдивий стан до остаточного визволю з під капіталістичного ярма. То і всі працюючі повинні поспішити робітничо-фармерській пресі з допомогою.

З товариським привітом,
І. О. С. Максимчук.

ПОРТЕДЖ ДА ПРЕПРІ, МАН. Товариші! Прикрийте і мою депу в сумі \$1.00 на допомогу нашій пресі. Дуже тішить мене, коли бачу в часописі імена жертводавців, що не мають пожертвувати на свою дорогу пресу, а ще більше вітшати мене, коли на сторінках "У.Р.В." побачу більше імен жертводавців, бо ніяку пресу читатимуть тільки трудящі.

З товариським привітом,
Никола Березка.

КАКАБЕКА ФАЛІС, КВЕ. Дорогі Товариші! Послаємо Вам \$7.00, з того \$4.00 на відвоювання передплати на "У.Р.В.", а \$3.00 на пресовий фонд. Імена жертводавців: Іван Бундза \$2.00; М. Владечук \$1.00.

Клачу всіх читачів нашої пресі, щоб відвоювали свою передплату і жертвували на пресовий фонд, бо наша преса потребує негайної допомоги.

З товариським привітом,
Іван Бундза.